

■ **MORTALITATEA INFANTILĂ :**

este definită ca fiind fenomenul demografic al deceselor 0-1 an înregistrate într-o populație de născuții vii, într-o perioadă dată de timp și într-un teritoriu.

■ *Importanța studiului mortalității infantile:*

Rata mortalității infantile reprezintă o rată specifică de măsurare și descriere a stării de sănătate a copiilor și în același timp este ca un indicator sintetic al stării de sănătate a unei populații, pentru că în determinarea fenomenului sunt implicați o multitudine de factori, dintre care cei mai importanți sunt factorii medicali și factorii socio-economiци, reflectând astfel acțiunea lor concomitentă asupra sănătății copilului 0-1 an.

Măsurarea mortalității infantile :

1.Rata generală a mortalității infantile

- măsoară intensitatea deceselor 0-1 an în populația de născuți vii

$$R_{M(0-1)} = \frac{d(0-1)}{nv} \times 1000$$

2. Rate specifice de mortalitate infantilă RSpMI

- în funcție de gen:

$$RSpMI_{M, F} = \frac{nr.decese_{(0-1)M, F}}{nr.nascutivii_{M, F}} \times 1000$$

- în funcție de grupa de vârstă:

- *rata de mortalitate neonatală precoce RM(0-6)*

$$RM_{(0-6)} = \frac{nr.decese_{(0-6)}}{nr.nascutivii} \times 1000$$

- *rata de mortalitate neonatală tardivă RM(7-27)*

$$RM_{(7-27)} = \frac{nr.decese_{(7-27)}}{nr.nascutivii} \times 1000$$

- *rata de mortalitate neonatală RM(0-27)*

$$RM_{(0-27)} = \frac{nr.decese_{(0-27)}}{nr.nascutivii} \times 1000$$

- *rata de mortalitate postneonatală RM(28-364)*

$$RM_{(28-364)} = \frac{nr.decese_{(28-364)}}{nr.nascutivii} \times 1000$$

- în funcție de mediul social (de rezidență)

$$RM_{(0-1)U, R} = \frac{nr.decese_{(0-1)U, R}}{nr.nascutivii_{U, R}} \times 1000$$

- în funcție de cauza de deces

$$RMI_{(cauza)} = \frac{nr.decese_{(0-1)cauza}}{nr.nascutivii} \times 1000$$

3. Rata de mortalitate infantilă proporțională (RMIProp)

- în funcție de gen:

$$RMIProp_{M, F} = \frac{\text{decese}(0-1)_{M, F}}{\text{total decese } 0-1} \times 100$$

- în funcție de grupa de vârstă:

$$RMIProp_{(0-6)} = \frac{\text{decese}(0-6)}{\text{total decese } 0-1} \times 100$$

- în funcție de mediul de rezidență:

$$RMIProp_{(0-1)U, R} = \frac{\text{decese}(0-1)_{U, R}}{\text{total decese } 0-1} \times 100$$

- în funcție de cauza de deces:

$$RMIProp_{cv} = \frac{\text{decese}(0-1)_{cv}}{\text{total decese } 0-1} \times 100$$

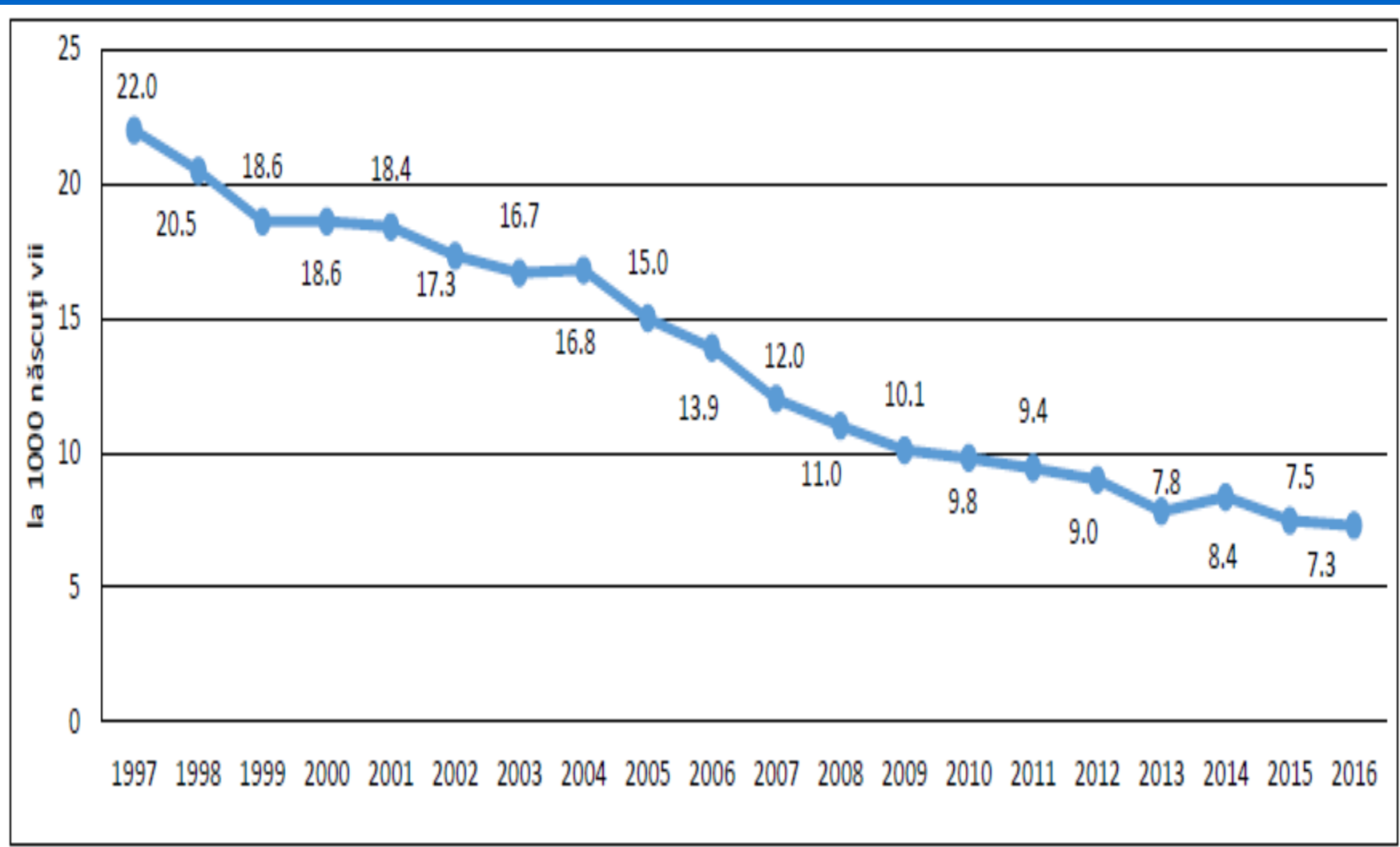
4. Rata de mortinatalitate (RMn)

$$RMn = \frac{\text{nascuti morti}}{\text{nr. nascuti vii} + \text{nr. nascuti morti}} \times 1000$$

5. Rata de mortalitate perinatală (RMP)

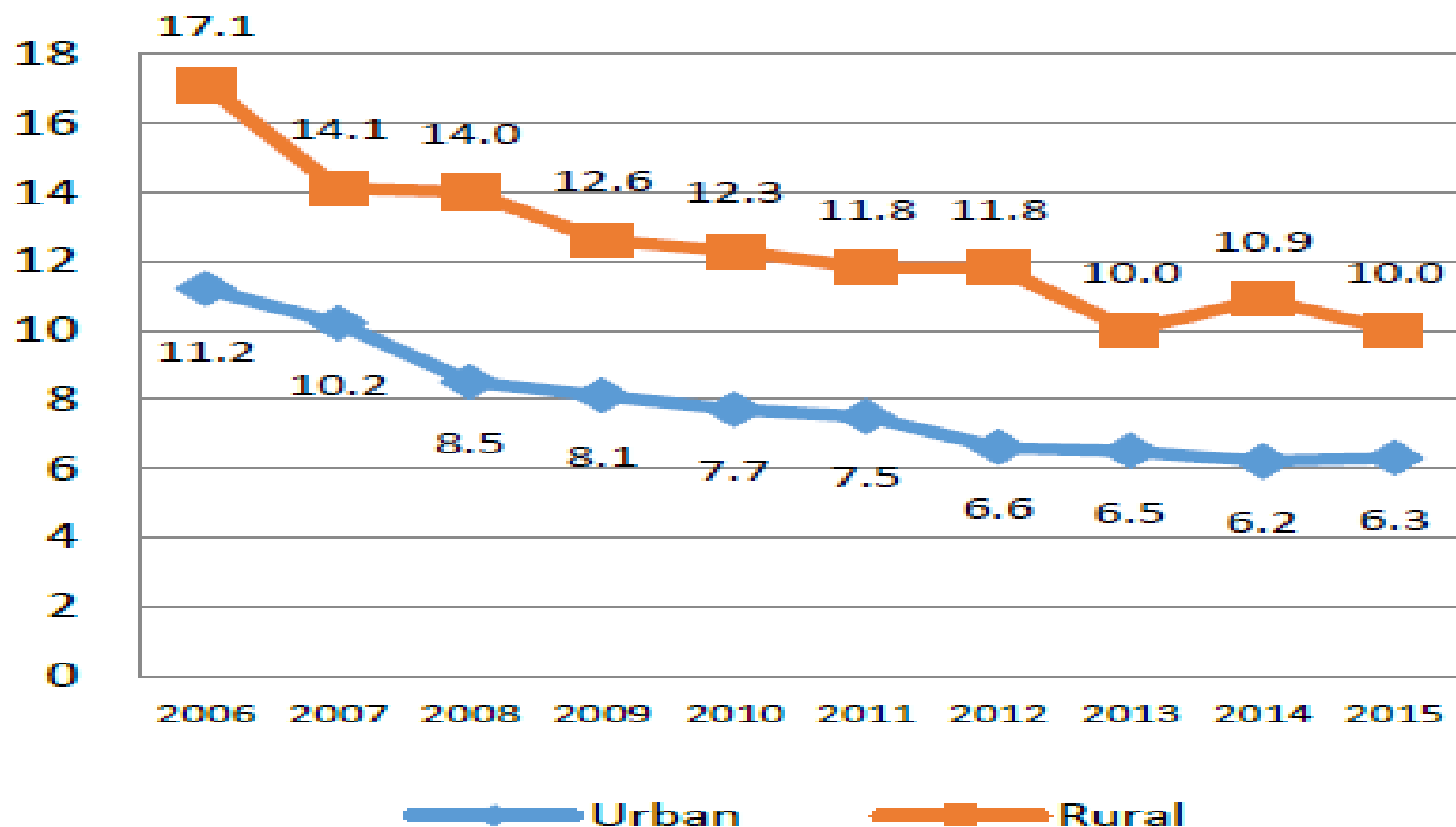
$$RMP = \frac{\text{nascuti morti} + \text{decese}(0-6)}{\text{nr. nascuti vii} + \text{nr. nascuti morti}} \times 1000$$

Rata de mortalitate infantila in Romania, 1997-2016

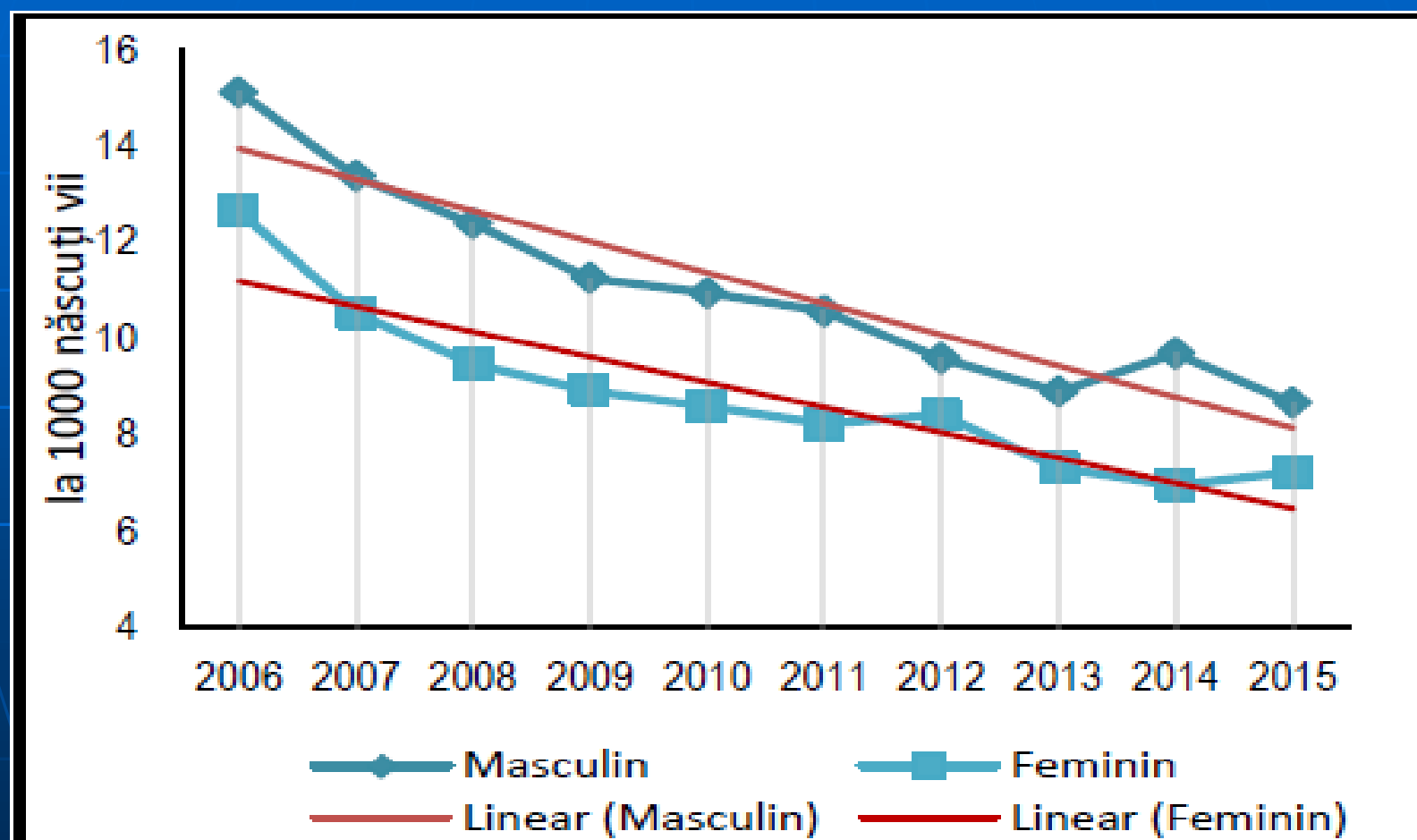

Sursa: INSP-CNSISP

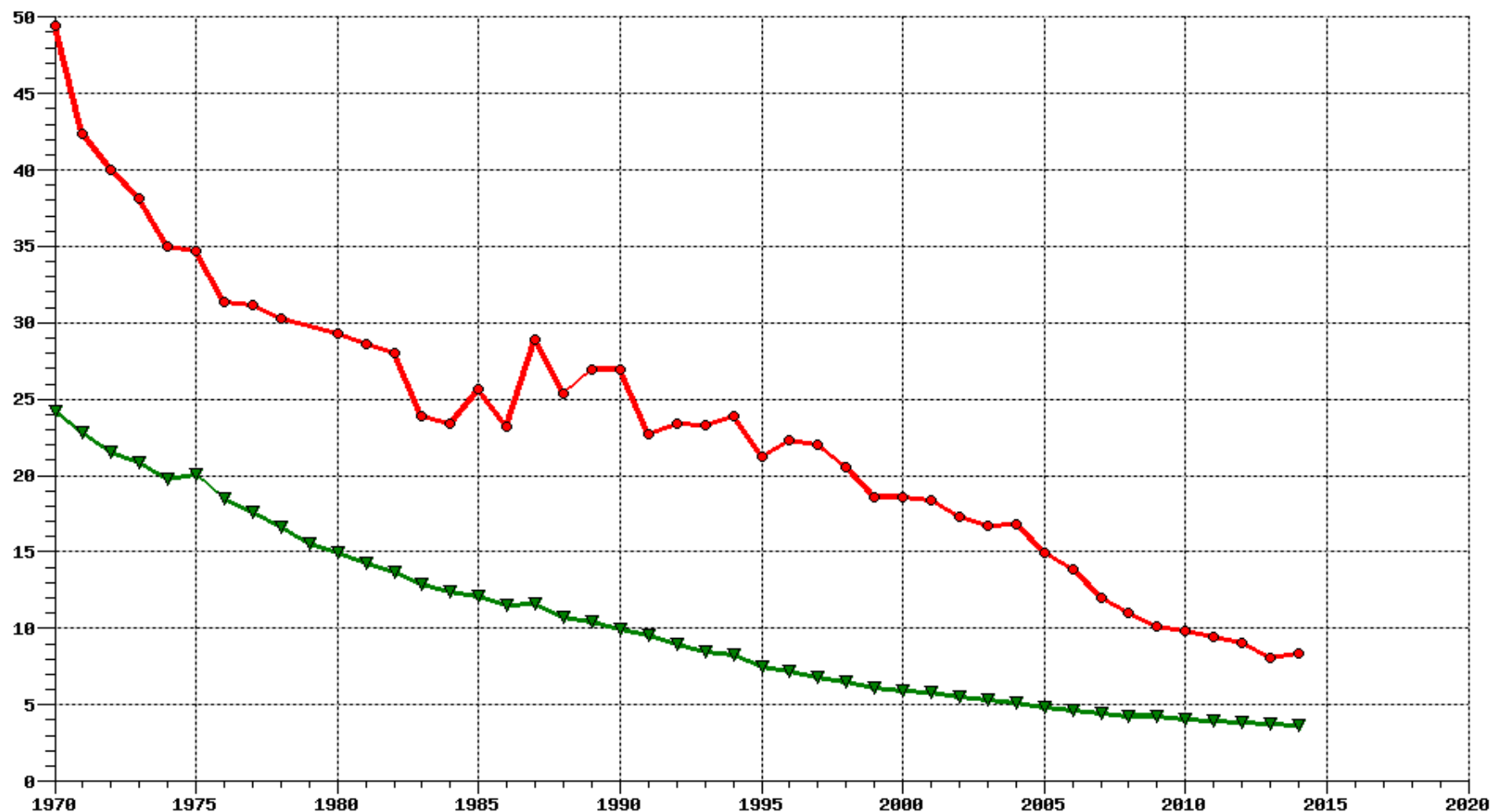
Mortalitatea infantilă (0-1 an) la 1000 născuți vii pe medii în România, în anii 2006-2015

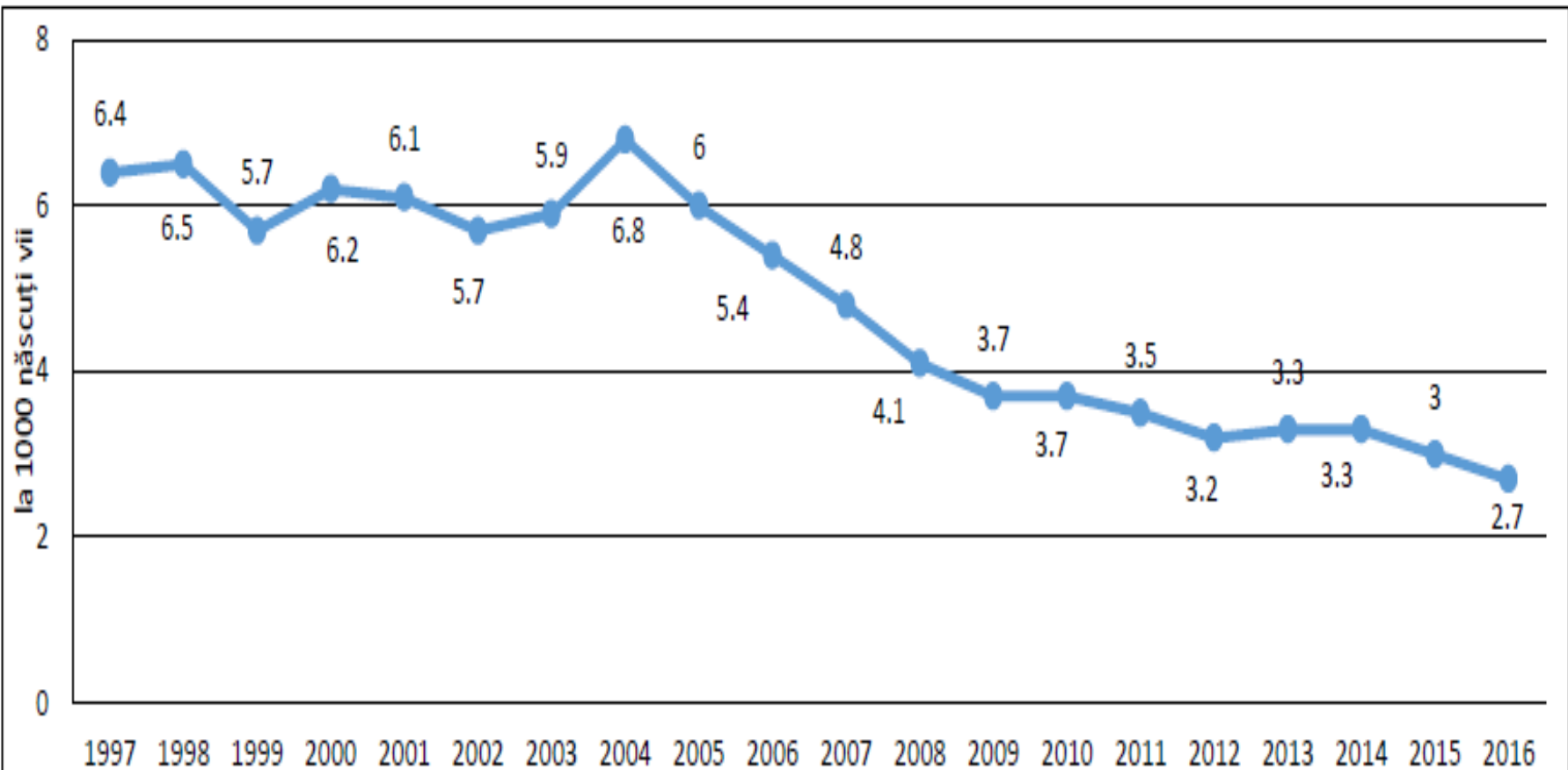
Mortalitatea infantilă (0-1 an) la 1000 născuți vii
pe sexe în România, în anii 2006-2015

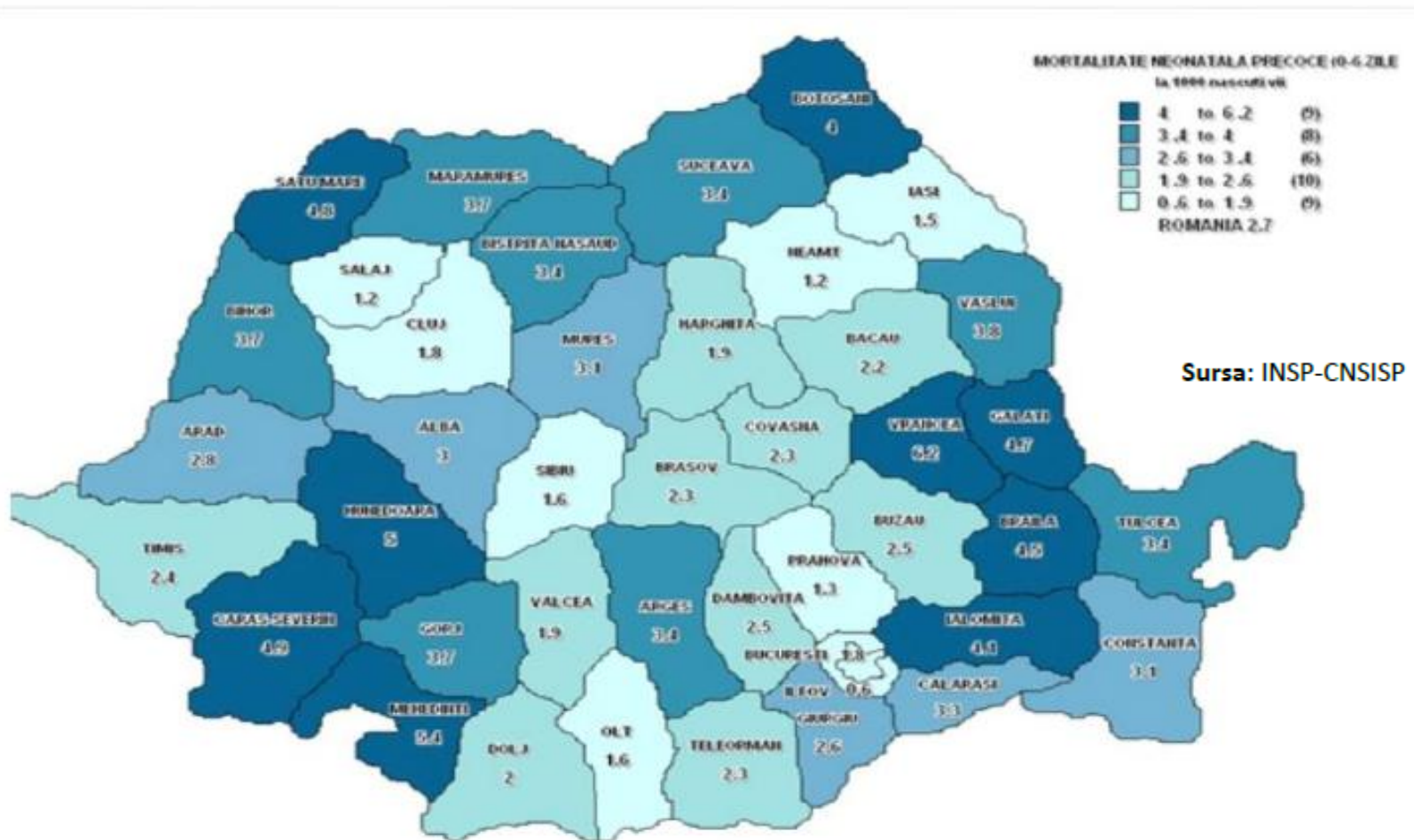
Rata de mortalitate infantila in Romania comparativ cu media UE

Rata de mortalitate neonatală precoce in Romania, 1997-2016

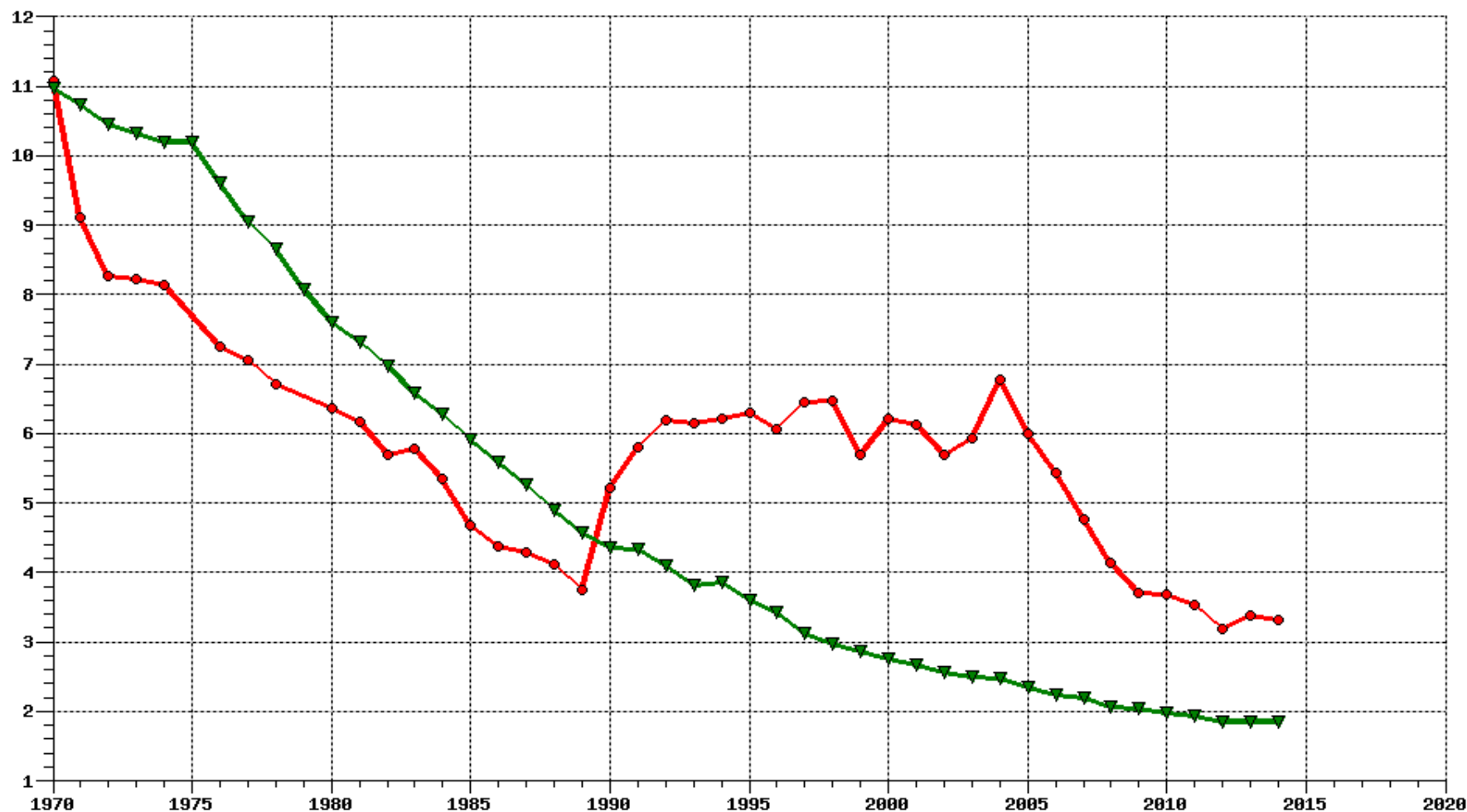

Rata de mortalitate neonatală precoce în România, în profil teritorial, 1997-2016

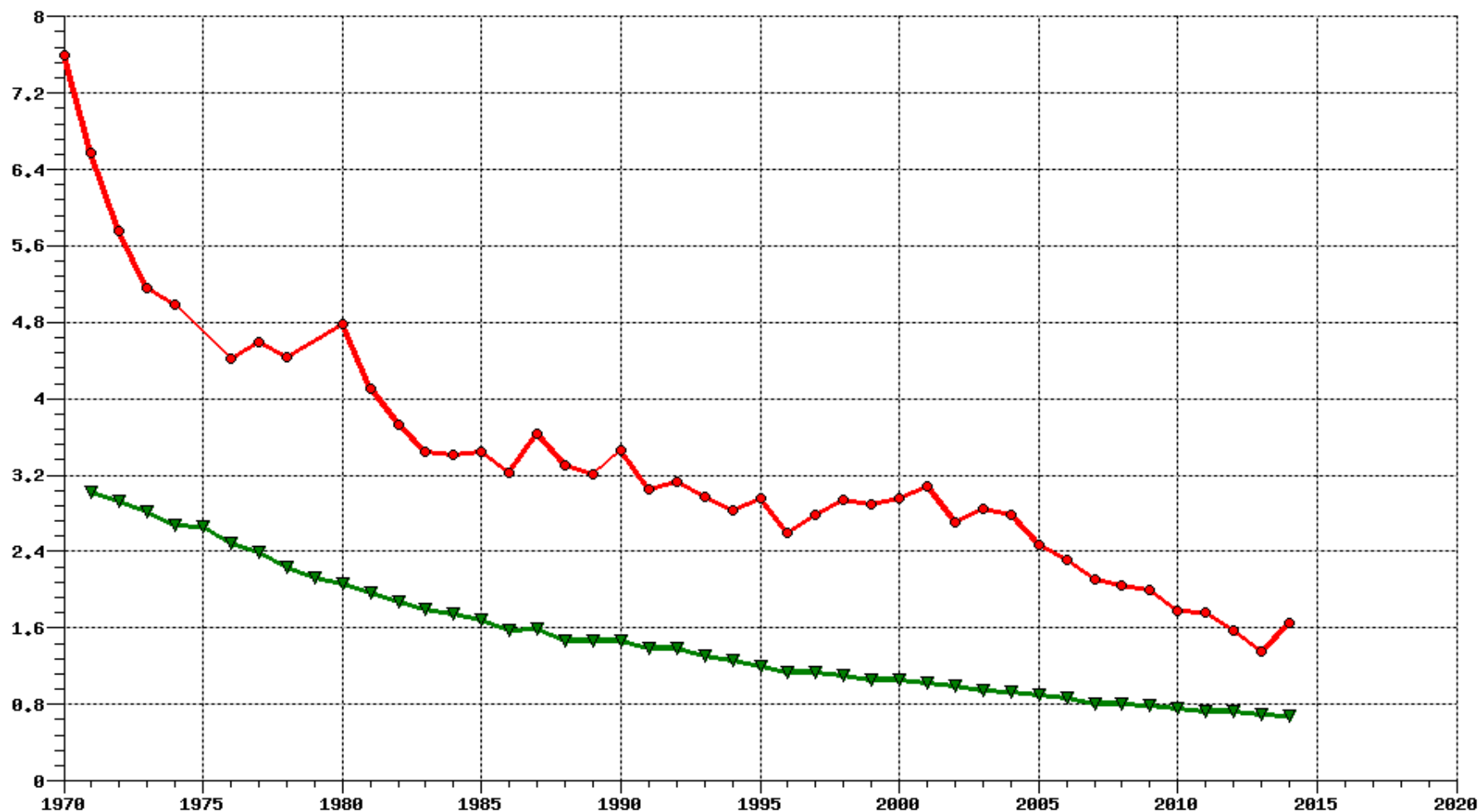

În anul 2016 județele cu o mortalitate neonatală precoce mai mare decât media pe țară au fost Vrancea (6,2‰ născuți vii), Mehedinți (5,4‰ născuți vii), Hunedoara (5‰ născuți vii), iar o rată a mortalității neonatale precoce mai mică s-a înregistrat în județele Ilfov (0,6‰ născuți vii), Sălaj și Neamț (1,2‰ născuți vii) și în Prahova (1,3‰ născuți vii).

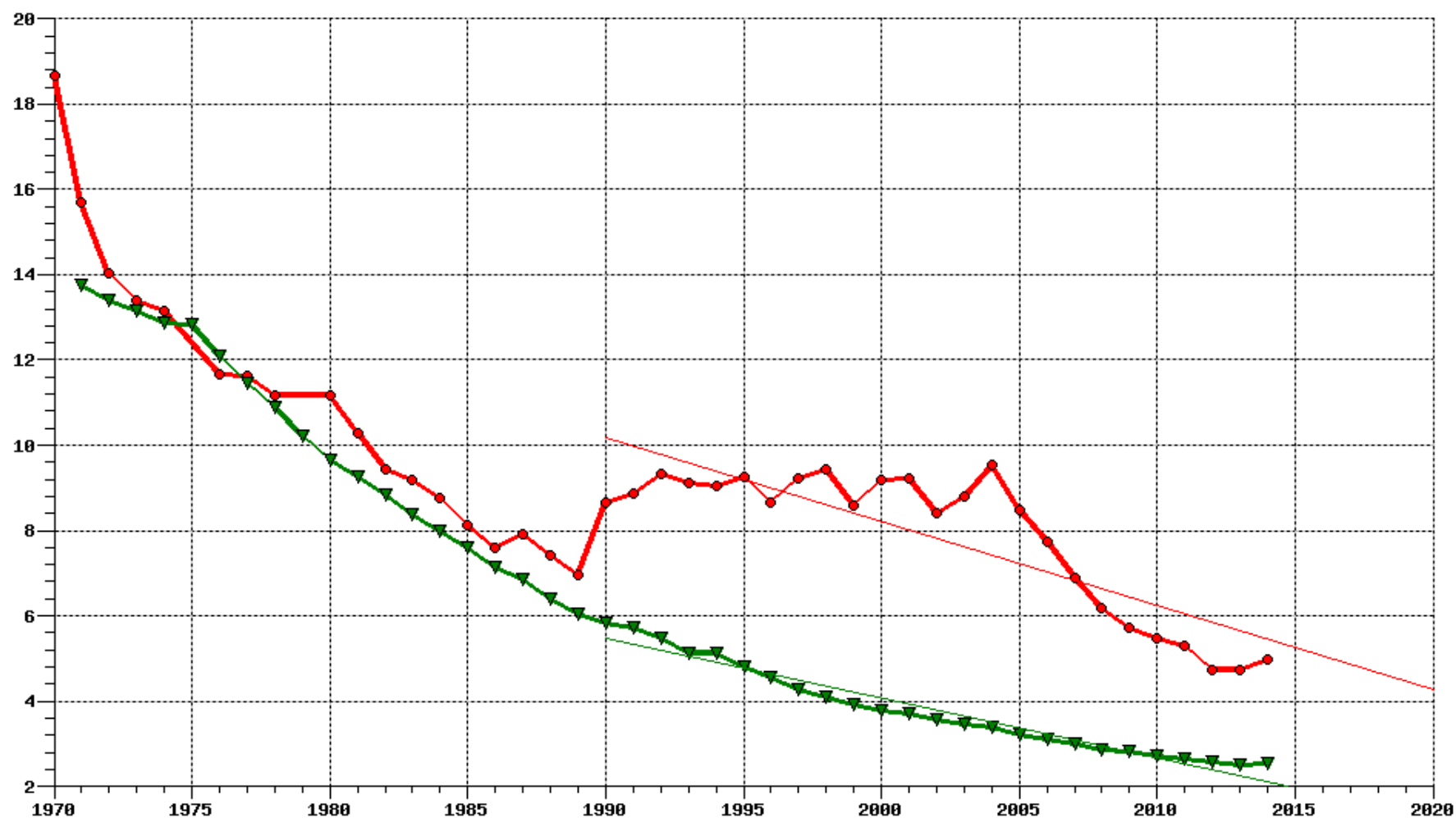
Rata de mortalitate neonatala precoce in Romania comparativ cu media UE

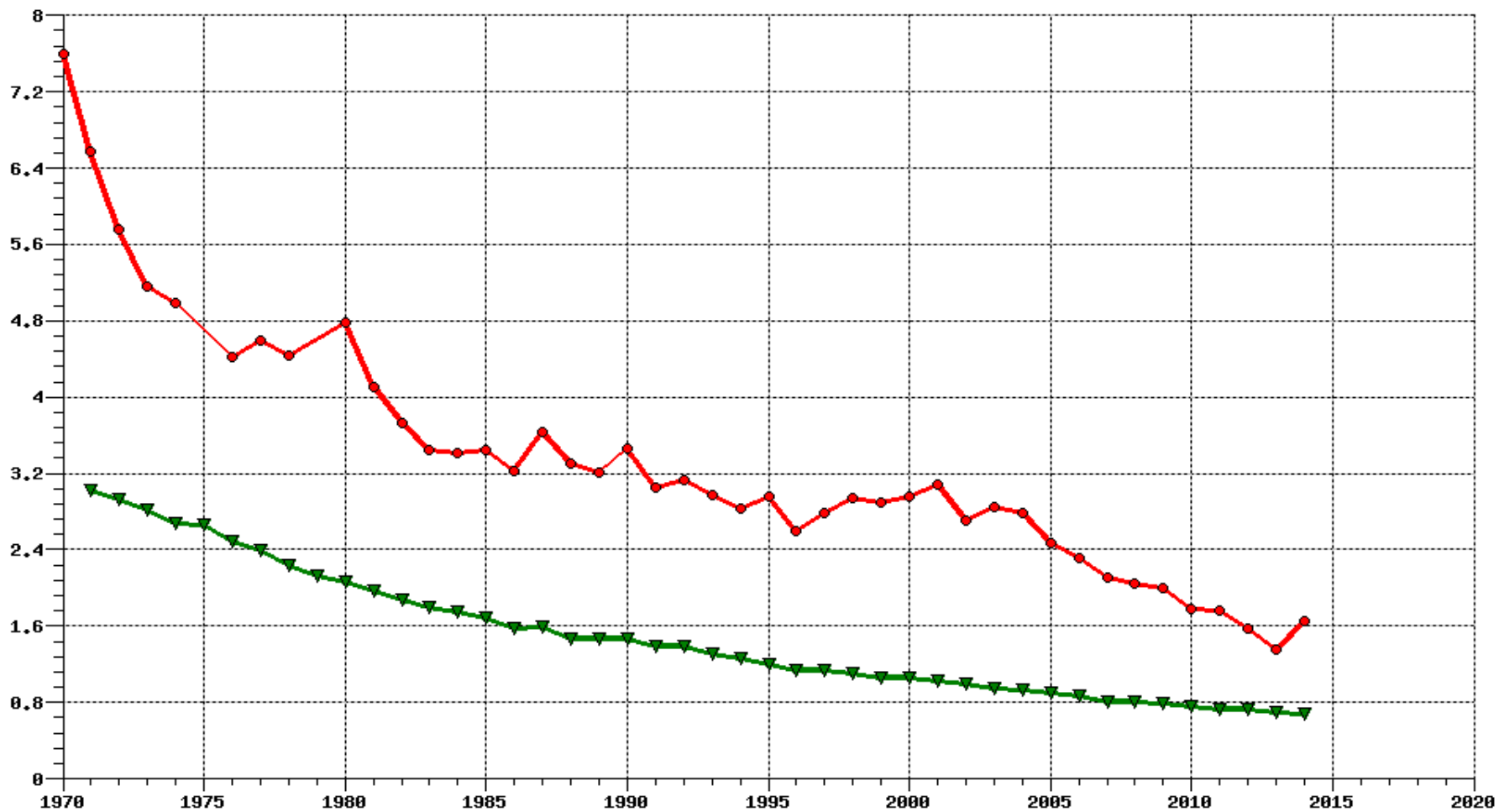
Rata de mortalitate neonatala tardiva in Romania comparativ cu media UE

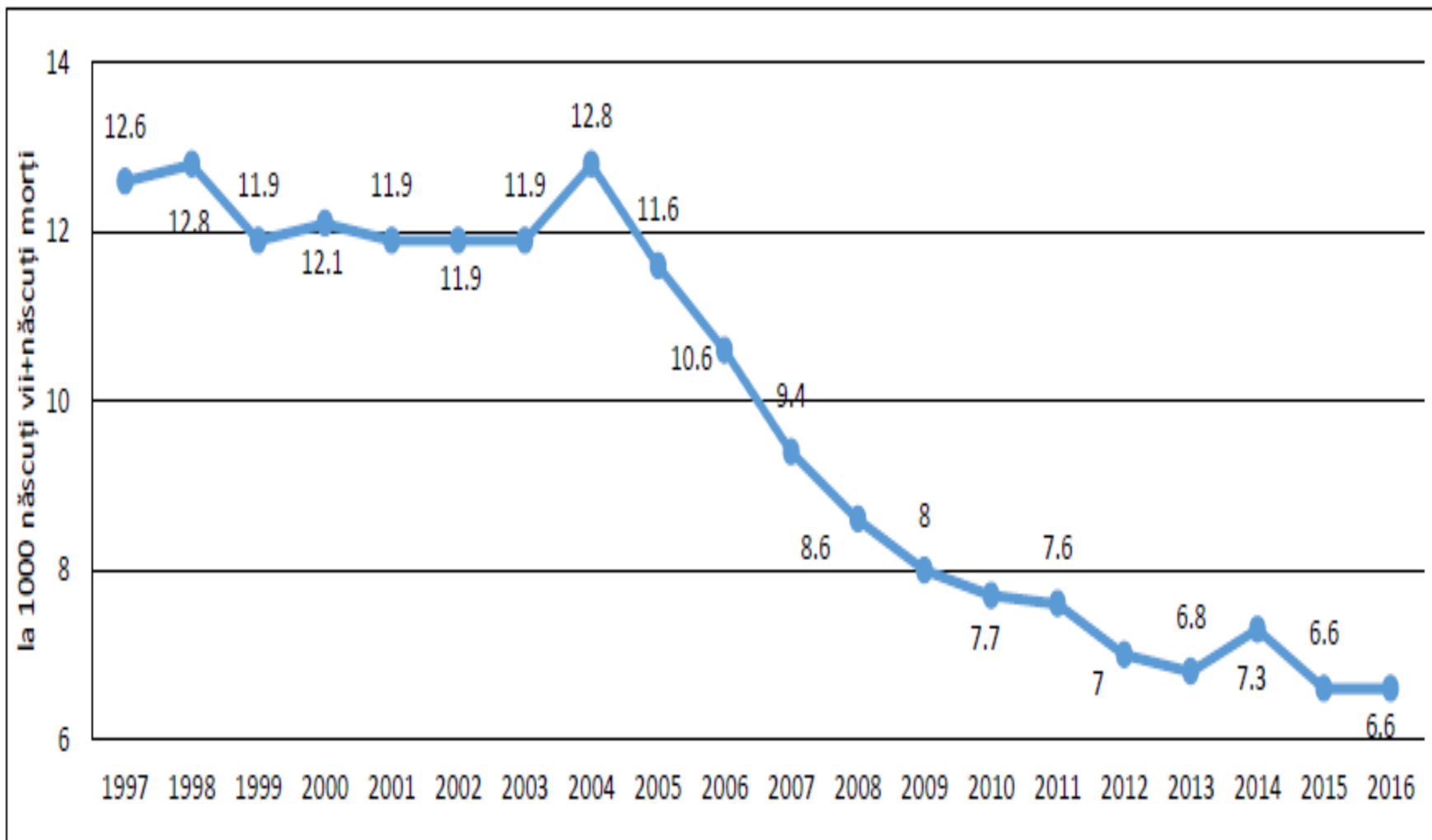
Rata de mortalitate neonatala in Romania comparativ cu media UE

Rata de mortalitate postneonatala in Romania comparativ cu media UE

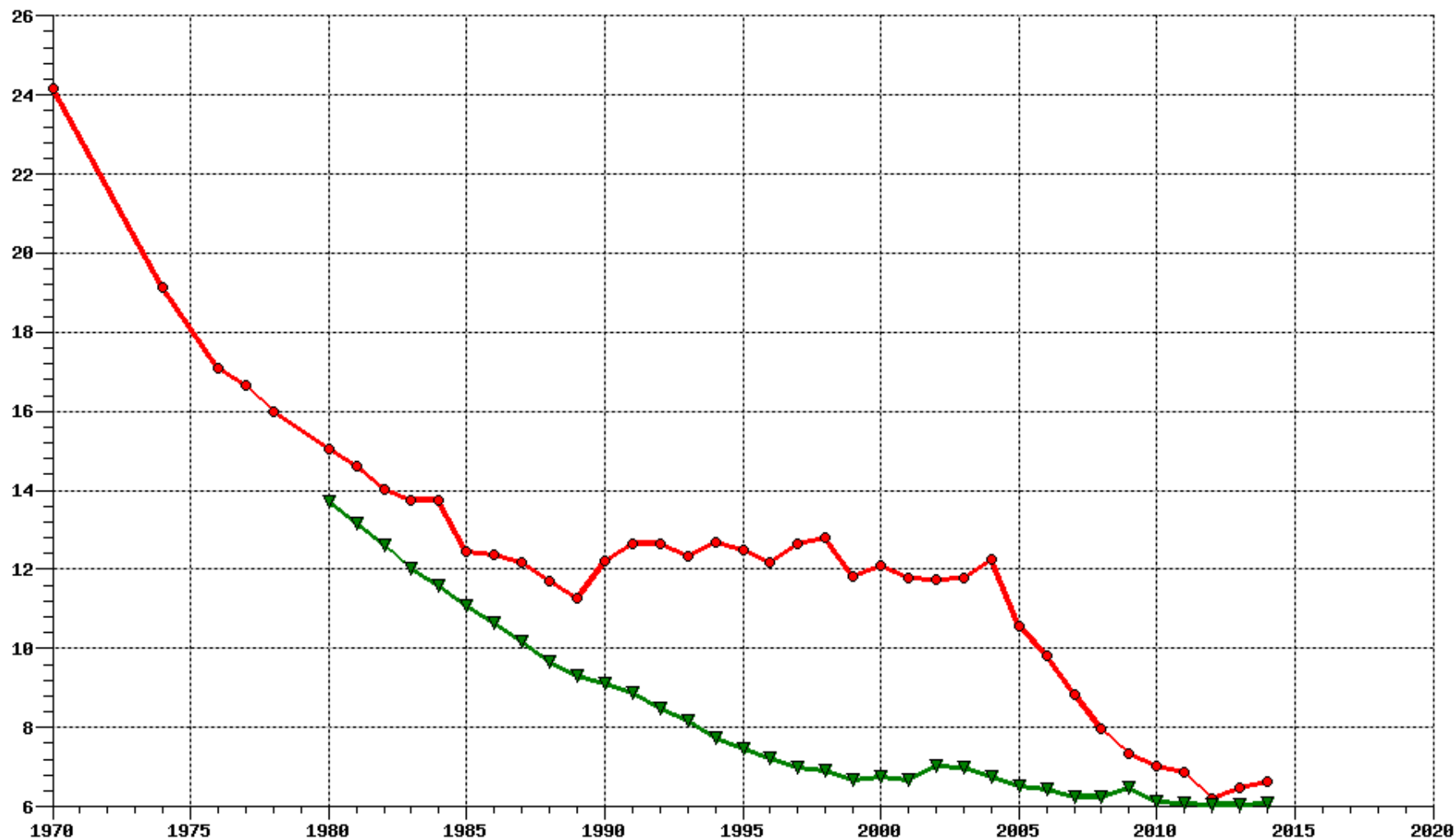

Rata de mortalitate perinatala in Romania, 1997-2016

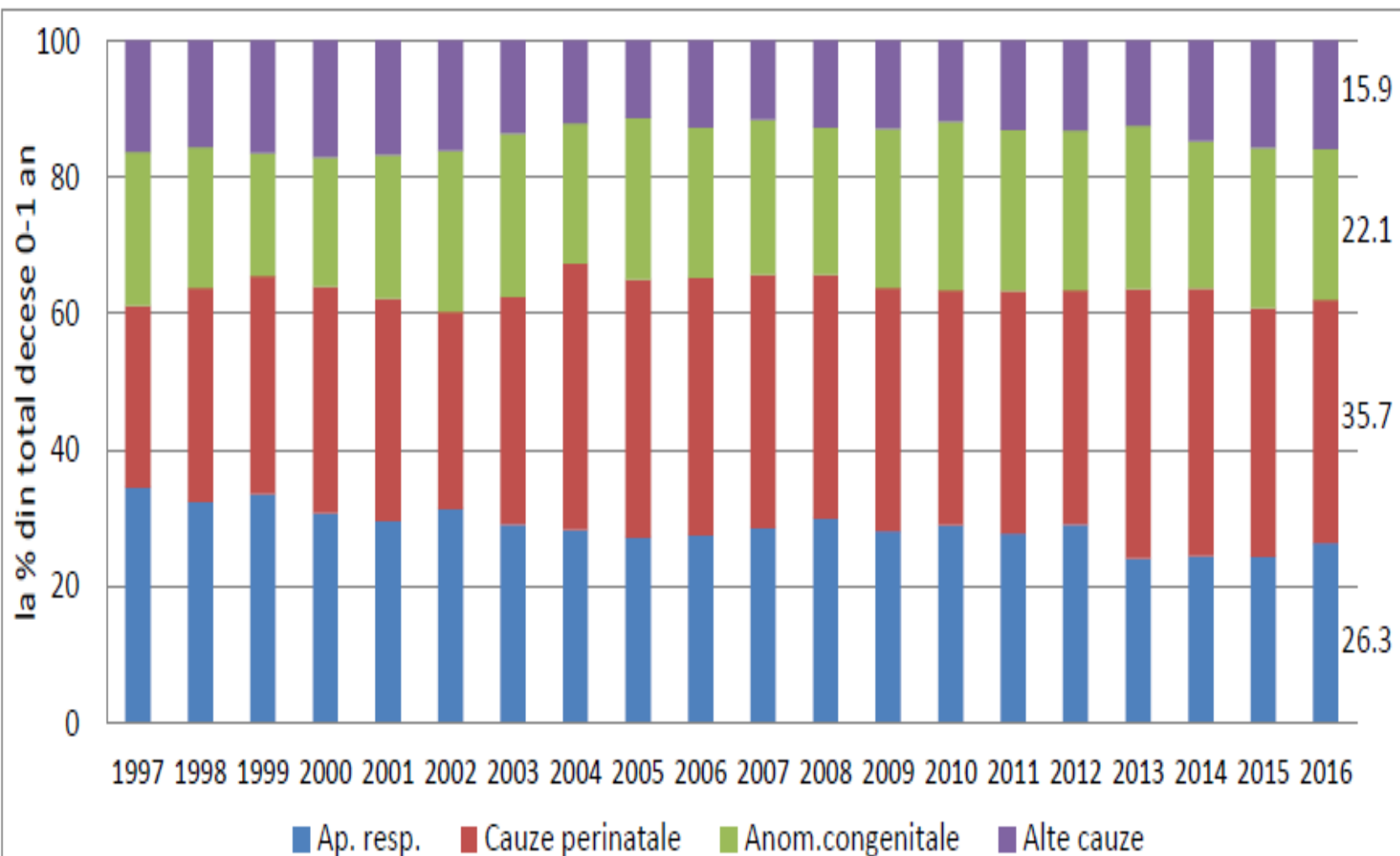

Sursa: INSP-CNSISP

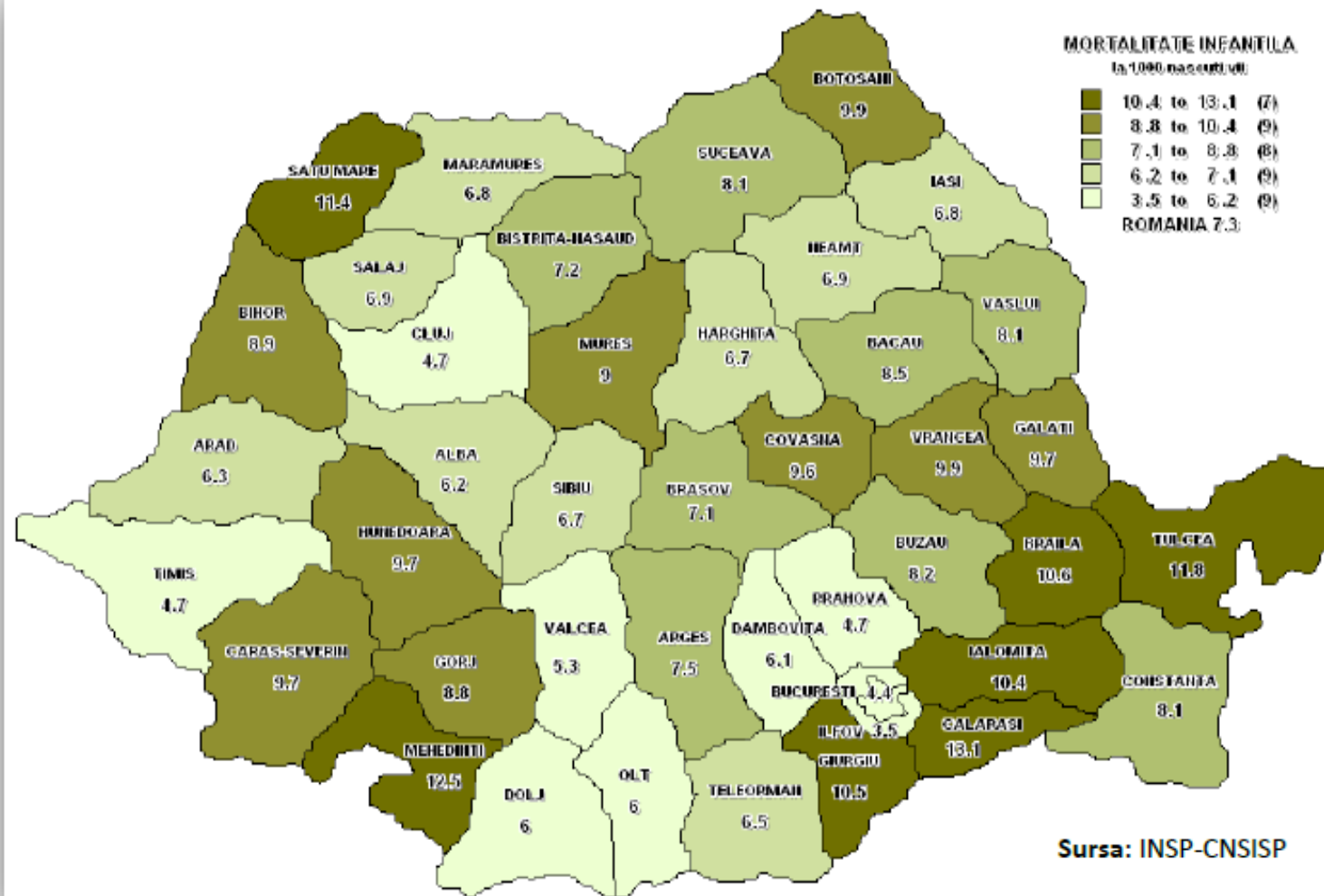
Rata de mortalitate perinatala in Romania comparativ cu media UE

Structura deceselor 0-1 an pe principalele cauze de deces în România, 1997-2016

Mortalitatea infantilă în profil teritorial

În profil teritorial în anul 2016 cele mai mari valori ale mortalității infantile s-au înregistrat în județele Călărași (13,1‰ născuți vii), Mehedinți (12,5‰ născuți vii) și Tulcea (11,8‰ născuți vii) iar cele mai mici valori în județul Ilfov 3,5‰), municipiul București (4,4‰ născuți vii), Cluj, Prahova și Timiș (4,7 ‰ născuți vii).

Mortalitatea infantila in Romania in anul 2017 - 7.1‰

In mediul urban se mentine la aceeasi valoare ca in 2016 (5,6‰), iar in mediul rural a crescut la 8,9‰ in 2017, de la 8,5‰.

Pe cauze medicale:

- 35,66% din decesele 0-1 an – produse de afectiuni perinatale;**
- 25,15% - boli ap.respirator;**
- 21,62% - malformatii congenitale;**
- 3,24% - accidente**

Factorii de risc ai mortalității infantile

I. Biosistemul mamă-copil

Factori endogeni

- care țin de mamă:
 - vârsta sub 19 sau peste 35 ani;
 - paritatea;
 - avorturi în antecedente;
 - patologie generală și obstetricală;
 - accidente în timpul nașterii;
 - intervenții obstetricale.
- care țin de copil:
 - greutate mică la naștere;
 - genul;
 - rangul nou-născutului;
 - vârsta;
 - handicapuri biologice (malnutriție, rahitism, anemie, malformații, infecții în interferență cu factorii exogeni).

Factori exogeni

- care țin de mamă și copil:
 - intoxicații;
 - accidente;
 - factori de mediu (inclusiv asistența medicală)

II. Factori care țin de familie

- starea civilă a mamei (mama celibatară);
- familie dezorganizată;
- nivel scăzut de instrucție;
- venitul familiei;
- condiții de locuit nesatisfăcătoare;
- familii cu domiciliu nestabil;
- alcoolismul;
- tinerele familii în primii ani de la constituirea lor.

III. Factori demografici

- variații în evoluția natalității și fecundității;
- planificarea familială.

IV. Factori economico-sociali și de mediu

- venitul mediu economic al familiei;
- alimentația sugarului;
- mediul din care provine mama.

MORTALITATEA MATERNĂ

Este, decesul unei femei în cursul sarcinii sau într-o perioadă de 42 zile de la terminarea sa, oricare ar fi durata sau localizarea sarcinii, prin orice cauză determinată sau agravată de sarcină sau de îngrijirile pe care le-a solicitat, dar nici accidentală, nici întâmplătoare.

1. **Decese prin cauze obstetricale directe:** sunt decesele care rezultă din complicațiile obstetricale (sarcină, naștere, lehoz), intervenții, tratament incorect sau printr-o înlanțuire de evenimente ce rezultă din unul din factorii de mai sus.

Având în vedere cauzele determinante cu totul diferite, decesele prin cauze obstetricale directe se împart în:

- **decese materne prin avort;**
- **decese materne prin risc obstetrical,** care se referă în principal la trei subgrupe: complicațiile sarcinii, complicațiile în cursul travaliului și complicațiile lehoziei.

2. **Decese prin cauze obstetricale indirecte:** sunt decesele care reprezintă consecința unor boli preexistente sau unor afecțiuni apărute în cursul sarcinii, fără ca ele să fie datorate cauzelor obstetricale directe, dar care au fost agravate prin efectele fiziologice ale sarcinii.

MORTALITATEA MATERNĂ

Măsurarea mortalității materne

$$RM_{s, n, l} = \frac{\text{decese prin complicatii ale sarcinii, nasterii si lehuziei}}{\text{nr.nascutivii}} \times 1000$$

$$RM_{s, n, l} = \frac{d_{s, n, l} \times x}{\text{nr.nascutivii} \times x} \times 1000$$

In anul 2017, mortalitatea materna a crescut la 12,52 la 100.000 nascuti vii (24 cazuri), fata de 8,36 (17 cazuri) la 100.000 nascuti vii in anul 2016.

Pe cauze:

- decese prin avort – 2 cazuri
- decese prin risc obstetrical direct – 9 cazuri
- decese prin risc obstetrical indirect – 13 cazuri.

Pe grupe de varsta:

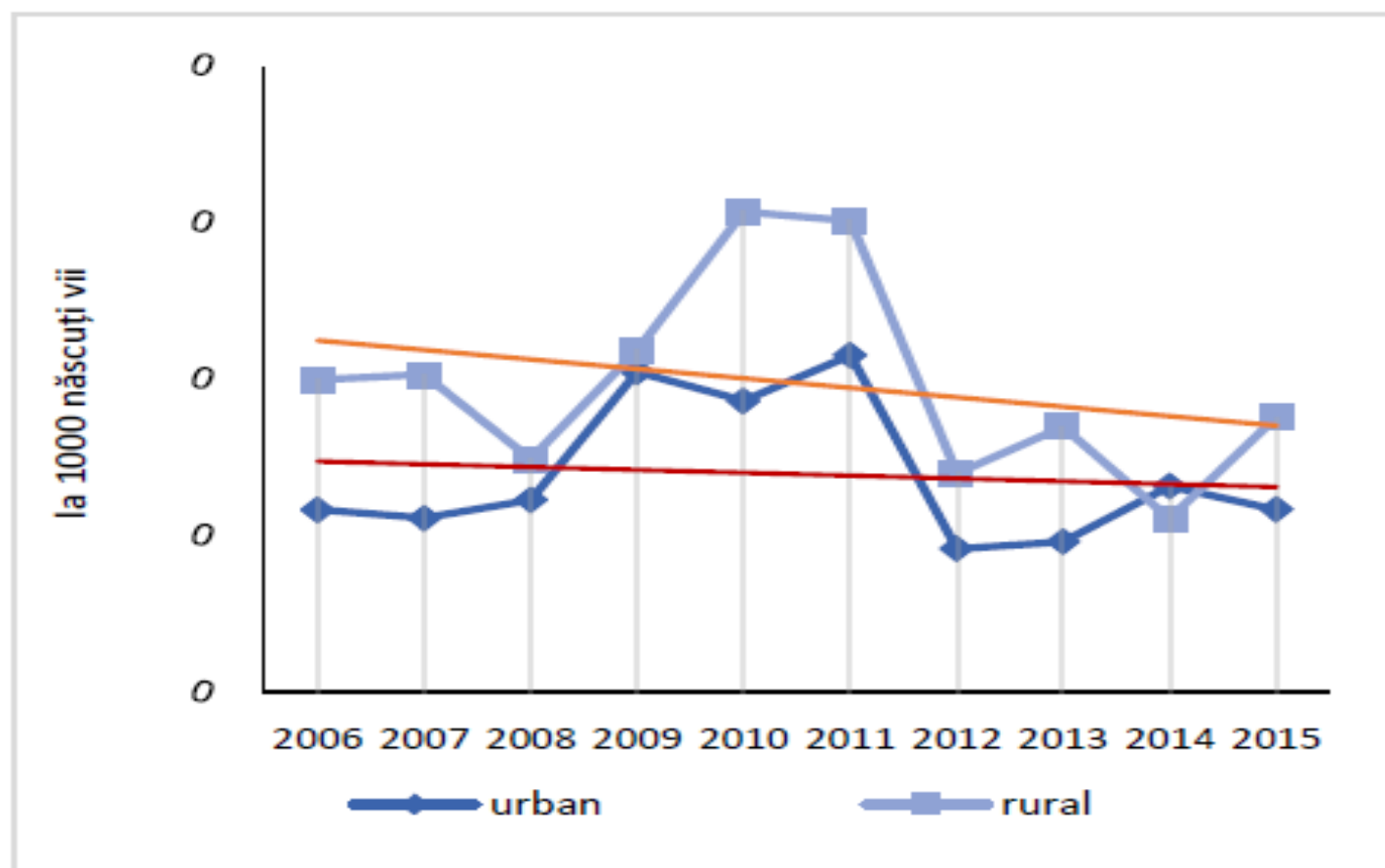
- 20-24 ani: 6 decese;
- 30-34 ani: 8 decese;
- 35-39 ani: 8 decese;
- 40-44 ani: 2 decese

Decesele și mortalitatea maternă pe medii în România, în anii 2006-2015

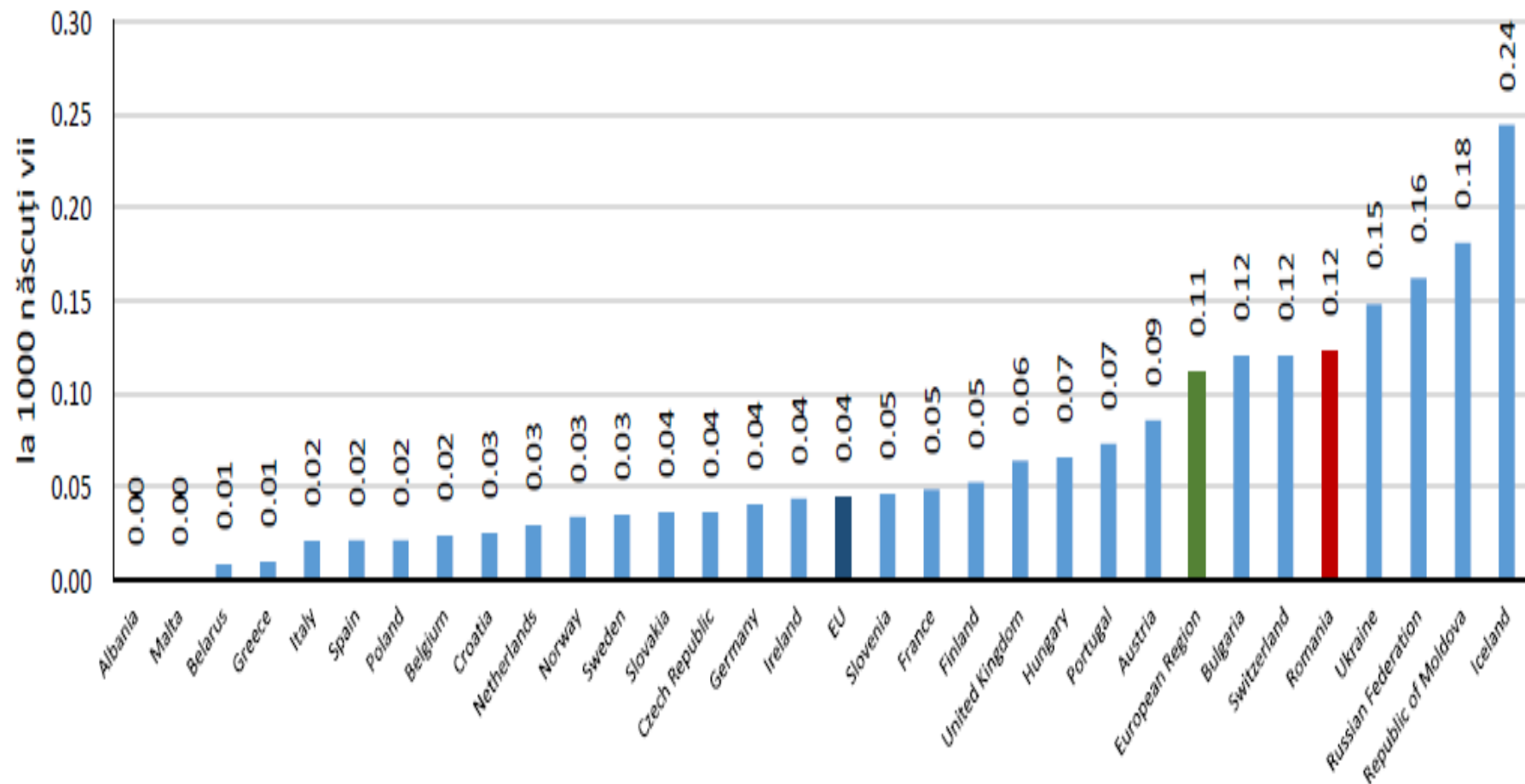
- la 1000 născuți vii -

Anul	Decese materne			Mortalitatea maternă		
	Total	Urban	Rural	Total	Urban	Rural
2006	34	14	20	0,15	0,12	0,20
2007	33	13	20	0,15	0,11	0,20
2008	30	15	15	0,14	0,12	0,15
2009	47	25	22	0,21	0,21	0,22
2010	51	22	29	0,24	0,19	0,31
2011	50	23	27	0,25	0,22	0,30
2012	23	10	13	0,11	0,09	0,14
2013	27	11	16	0,13	0,10	0,17
2014	24	14	10	0,12	0,13	0,11
2015	27	12	15	0,14	0,12	0,18

Decesele și mortalitatea maternă pe medii în România, în anii 2006-2015 - la 1000 născuți vii -

Mortalitatea maternă în țările Uniunii Europene, în jurul anului 2014 Sursa: (H.F.A. iulie 2016)

Rata de mortalitate materna estimată la 1000 născuți vii în România comparativ cu media UE (estimări WHO/UNICEFF)

